

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelo vej a členiek senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Márie Usačevovej, v právnej veci navrhovateľky: **N. S.** bytom B., A., zastúpenej JUDr. Martinom Vavrom, bytom B., Sibírska 18, proti odporkyni: **Sociálna poisťovňa, ústredie**, Ul. 29. augusta č. 8, B., o invalidný dôchodok, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v B. z 21. septembra 2011, č. k. 5Sd 109/2010-40, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v B. z 21. septembra 2011, č. k. 5Sd 109/2010-40, v napadnutej časti, ktorou potvrdil rozhodnutie odporkyne číslo X. zo dňa 20. decembra 2010, **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **nepriznáva.**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd rozsudkom z 21. septembra 2011, č. k. 5Sd 109/2010-40, zastavil konanie o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne číslo X. 0 zo 6. augusta 2010 a potvrdil rozhodnutie odporkyne zo dňa 20. decembra 2010 číslo X., ktorým podľa § 73, § 112 ods. 4 a zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) z dôvodu zvýšenia miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť zvýšila navrhovateľke od 16. augusta 2010 sumu invalidného dôchodku na 142,40 € mesačne a podľa § 82 zákona ho od 1. januára 2011 zvýšila na sumu 145,00 € mesačne.

Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva, že krajský súd mal za preukázané, že zdravotný stav navrhovateľky bol posúdený na základe jej žiadosti o invalidný dôchodok posudkovým lekárom so záverom, že navrhovateľka bola uznaná invalidnou s tým, že invalidita vznikla v čase, v ktorom bola navrhovateľka nezaopatreným dieťaťom, so 41%-nou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (ďalej MPSVZČ) v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, a to pre primárne onkologické ochorenie (nádor pravej obličky – Wilmsov tumor, ktorý bol verifikovaný v roku 1999). Vzhľadom na to, že navrhovateľka so stanovenou MPSVZČ vo výške 41 % nesúhlasila, zdravotný stav navrhovateľky bol opakovane posúdený posudkovým lekárom sociálnej poisťovne ústredia zo dňa 24.11.2010 a 19.5.2011 s tým, že navrhovateľkin pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je od 16.8.2010 51 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Na stanovenej MPSVZČ zotrval z dôvodu, že hodnotenie zdravotného stavu navrhovateľky bolo maximálne priaznivé, lebo po operačnom odstránení pravej obličky v r. 1999 je ochorenie v kompletnej remisii bez akýchkoľvek negatívnych vplyvov na zdravotný stav navrhovateľky. Sekundárna polyneuropatia dolných končatín vzniknutá na podklade chemoterapie sa prejavuje v spodnej časti nôh, s občasnou slabosťou, niekedy sa nevie postaviť na päty, pričom aj tieto chabé prejavy boli posudkovo zohľadnené. Posudkový lekár bol toho názoru, že ochorenie je vyliečené a funkcia druhej obličky je v norme, z ktorého dôvodu zdravotný stav navrhovateľky bol posúdený na dolnej hranici percentuálneho rozpätia. Vzhľadom na uvedené krajský súd bol toho názoru, že posudkový lekár sociálnej poisťovne ústredia po opätovnom posúdení zdravotného stavu a MPSVZČ zohľadnil všetky navrhovateľkou uvádzané ťažkosti, vysporiadal sa s lekáorskými nálezmi a že záver o 51% miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť náležite odôvodnil, pričom súd nezistil rozpor medzi jeho závermi a zisteným skutočným stavom.

Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľka v časti, týkajúcej sa potvrdenie rozhodnutia odporkyne z 20.decembra 2010. Namietala, že stanovenie percentuálnej miery poklesu za rozhodujúce zdravotné postihnutie nebolo určené v súlade s ustanovením § 71 a prílohou č. 4 k zákonu o sociálnom poistení. Namietala, že ak je miera poklesu schopnosti stanovená v prílohe č.4 v kapitole XI, oddiel A položka 7b v rozpätí od 30 % do 50 %, bolo povinnosťou posudkového lekára odporkyne na účely určenia percentuálnej miery poklesu za rozhodujúce zdravotné postihnutie zistiť, aký vplyv má toto postihnutie na celkový stav organizmu, prípadne na iné orgány. Od tejto skutočnosti závisí určenie dolnej, strednej alebo hornej hranice percentuálneho rozpätia. Ďalej poukázala na to,

že bolo objektívne preukázané, že toto ochorenie spôsobilo chronickú polyneropatiu, teda že malo vplyv na iný orgán (nervový systém), celkový stav organizmu a jeho výkonnosť. Slabosť a únava, problém postaviť sa na päty sú ďalšie dôsledky, ktoré posudkový lekár pri určení miery poklesu za rozhodujúce zdravotné postihnutie nezohľadnil, hoci mal a preto namietala, že MPSVZČ u nej za rozhodujúce zdravotné postihnutie mala byť určená na hornej hranici percentuálneho rozpätia. Okrem toho namietala neodobnosť posudkového lekára, ktorý v posudku konštatoval, že nádor nie je až taký malígny, keďže lekárska veda pozná dva druhy nádorov, a to malígny a benígny, z ktorého dôvodu závery lekára ju nepresvedčili o odbornosti a správnosti posúdenia jej zdravotného stavu, a preto nesúhlasí ani s tvrdením krajského súdu obsiahnutom v rozsudku o záveroch posudkového lekára. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov žiadala, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil tak, že rozhodnutie odporkyne zruší a vec jej vráti na nové konanie.

Odporkyňa odvolanie navrhovateľky nepovažovala za opodstatnené a navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil, lebo navrhovateľka v konaní nepreukázala, že by jej zdravotný stav bol zhoršený v rozsahu odôvodňujúcim určenie vyššej miery poklesu vykonávať zárobkovú činnosť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O. s. p. preskúmal napadnutý rozsudok a konanie mu predchádzajúce bez pojednávania v súlade s § 250ja ods.2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nie je možné vyhovieť.

Predmetom preskúmania bola zákonnosť rozhodnutia odporkyne o zvýšení invalidného dôchodku navrhovateľky.

Zdravotný stav navrhovateľky bol dňa 9. novembra 2009 posúdený posudkovým lekárom Sociálnej poisťovne pobočky B. so záverom, že navrhovateľka je invalidná podľa § 71 ods. 1 zákona s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 41 % Opätovne bol posúdený dňa 24. novembra 2010 posudkovým lekárom Sociálnej poisťovne ústredia, so záverom, že navrhovateľka je invalidná podľa § 71 ods.1 zákona. Za rozhodujúce zdravotné postihnutie boli určené choroby močovej sústavy – postihnutie obličiek- zhubný nádor obličky vpravo po dosiahnutí stabilizácie zdravotného stavu, uvedené v prílohe č. 4 zákona v rozsahu 41% (kap. XI., odd. A pol. 7.b) a za iné zdravotné postihnutie – sekundárne polyneuropatie, stredné formy bola MPSVZČ zvýšená o 10 % podľa § 71 ods.8 a kapitoly VI. odd. A pol. 10.b prílohy č. 4 zákona. Teda celková miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bola u navrhovateľky stanovená na 51 % od 16. augusta 2010. Posudkový

lekár ústredia na svojom závere zotrval aj v doplnení svojho posudku dňa 19. mája 2011, v ktorom okrem iného uviedol, že Wilmsov tumor a nie je tak malígny ako nezrelé formy Grawitzovho tumoru; toto vyjadrenie odvolací súd považoval za vysvetlenie rozdielu medzi agresívnosťou jednotlivých druhov nádoru obličiek.

Nárok na invalidný dôchodok je podľa § 70 ods. 1 zákona podmienený predovšetkým invaliditou poistenca, teda tým, že poistenec má pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou (§ 71 ods. 1 zákona), pričom miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v prílohe č. 4 (§71 ods. 5 zákona)

Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú. Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10%, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (§ 71 ods. 6 až 8 zákona).

Pre posúdenie nároku na invalidný dôchodok je teda podstatnou otázkou vplyvu dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu na schopnosť výkonu zárobkovej činnosti. Posudkový lekár ústredia postupoval v súlade s týmito zákonnými ustanoveniami. Z posudkov vyplýva, že napriek odstráneniu jednej obličky v roku 1999 je ochorenie v kompletnej remisii, pričom funkcia druhej obličky je v norme. Posudkový lekár pri určovaní miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť zohľadnil aj to, že navrhovateľka je študentkou gymnázia a teda nevykonáva manuálne práce, preto určenie miery poklesu v strede rozpätia 30 % - 50 %, na 41 % podľa názoru odvolacieho súdu odôvodnil presvedčivo. Keďže neurológ dňa 16. augusta 2010 u navrhovateľky potvrdil chronickú polyneuropatiu dolných končatín ako následok po chemoterapii, ktorá sa prejavuje len v spodnej časti nôh občasnou slabosťou a tým, že navrhovateľka sa niekedy nevie postaviť na päty, miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bola navrhovateľke v súlade s § 71 ods.8 zákona zvýšená pre iné zdravotné postihnutie o 10 % na celkových 51 %.

Námietku navrhovateľky, že miera poklesu jej schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bola určená nesprávne preto odvolací súd nepovažoval za dôvodnú. Navrhovateľka

ani v odvolacom konaní nepreukázala, že by jej stav bol iný ako ho ustálil posudkový lekár ústredia.

Z uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval posúdenie zdravotného stavu a miery poklesu schopnosti navrhovateľky za úplné, objektívne a presvedčivo odôvodňujúce záver o 51 % miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, preto rozhodnutia odporkyne považoval za zákonné a rozsudok krajského súdu podľa § 219 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Účastníkom konania odvolací súd nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania, lebo navrhovateľka v odvolacom konaní nebola úspešná a odporkyni trovy nevznikli.

Poučenie: Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V B. 30. januára 2013

JUDr. Viera Nevedelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Mária Kráľová